

Pankkitalletuksia ja saatavia	315 000
Yhteensä	497 710
Lyhennyksiä	
Vainajan sairaus- ja hautauskulut	3 000,00
Erinäisiä laskuja	3 000,00
Lainaa Suomen Hypoteekkiyhdistykselle	6 691,41
Lainaa Suomen Hypoteekkiyhdistykselle	9 112,28
Yhteensä	-21 803,69
Pesän puhdas omaisuus	475 906,31 mk

Vuonna 1929 Simolassa oli 52 lehmää ja 12 hevosta. Isäntä Gösta Malmgren harasti hevosjalostusta. Peltoa tilalla oli 78 hehtaaria ja metsämaata 187 ha. Kokonaispinta-ala oli 280 ha. Karjan keskituotanto vuonna 1929 oli 3 686 kg maitoa.

Sipilä

Sipilän tilan Sukselassa omistivat vuodesta 1898 Kaarlo ja Hilma Vikström. Sipilän ja Ali-Jaakolan tilat yhdistettiin vuonna 1927. Vuonna 1930 tilan pinta-ala oli 300 ha, josta peltoa 56 ha, luonnonnittyä 3, viljeltyä laidunta 8, viljelyskelpoista maata 5, metsämaata 225 ha ja joutomaata 2 ha. Tilalla oli vuonna 1929 7 hevosta, 33 Ay-lehmää, 12 sikaa, 18 lammasta 50 kanaa ja 3 mehiläisyhdyskuntaa.

Sorkki

Sorkin tila sijaitsee Salmijärven rannalla Ollilan kylässä.

Tila on yhdistetty Ollilan kylän Isotalon ja Sorkin perintötaloista. Vuonna 1919 tilalla oli viljelysmaata 55,7 ha, metsää 762,8 ha ja joutomaata 467,1 ha, yhteensä varsin huomattava pinta-ala 1 285,6 hehtaaria. Torpparivapautuksen aikana tilan omisti helsinkiläinen yhtiö Hyvinge Fabriks Aktiebolag, jonka hallituksen 1921 muodostivat herrat Christian Saxlund, Fritz Buttenhoff ja S. Gunnar Almqvist.²³³

Tilasta erotettiin 1920 pieni Kortesuon niittypalsta sekä Rajamäen ja Sandbackan torppien alueet. Yhtiön hallussa oli myös Ollilan kylän Isotalo, josta lohkaistiin Valkeälähteen, Perälän, Tuskabackan ja Santalan torpat.²³⁴

Osuusliike Elannon toimitusjohtaja Väinö Tanner osti 31. elokuuta 1923 Sorkin ja Isotalon tilat 900 000 markalla, josta 300 000 laskettiin irtaimiston osuudeksi. Kauppaan eivät kuuluneet arkkitehti Väinö Vähäkalliolle 206 900 markalla myyty 344,6 ha käsittävä metsäpalsta Sorkin tilasta eivätkä pari pienempää muille myytyä maa-alueita. Tilojen maat jakautuivat oheisen aselman mukaisesti.²³⁵

Sosiaalidemokraattinen osuustoimintamies ja entinen senaattori sai hoitaakseen lähinnä metsätilan, jonka metsäyhtiö oli pitänyt hakata melko perusteellisesti. Tanner maksoi yli tuhannen hehtaarin tilasta 900 000 mk, kun kreivi Mannerheim oli maksanut runsaan 400 hehtaarin Niemenkylästä 800 000 mk. Toisen lainhuudon saatuaan Tanner otti Sorkkiin 300 000 markan velkakirjakiinnityksen.²³⁷

Vuonna 1930 Väinö ja Linda Tanner ottivat Selin Osuuskassalta 500 000 mar-

Sorkin tilat

Tila	pelto ha	metsä ha	jouto- ha	yhteensä ha
Isotalo	20,1	252,8	141,1	414,0
Sorkki	35,1	720,0	465,4	1 220,6
Sorkki 2. lh. ²³⁶	39,0	674,3	2,0	715,3

■ Sipilän tilan
päärakennus vuosi-
sadan vaihteessa.

■ Näköala Ihantolas-
ta Sipilän navetan yli
kirkolle päin. Kuva:
Signe Brander.

kan ns. vuoden 1930 kuoletuslainan, johon varat saatiin Osuuskassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiön obligaatiolainasta, jonka em. yhtiö puolestaan oli saanut toisen pankin välityksellä Ranskasta.

Kysymys oli pitkäaikaisesta luotosta, jota hoidettiin 4,5–4,1 prosentin puoli-vuosimaksulla velan alkuperäisestä määrästä. Kolmena ensimmäisenä vuotena koko maksu laskettiin koroksi. Sen jälkeen puolivuotismaksuista koroksi luettiin 3,4 % kulloinkin maksamatta olevasta pääomasta ja jäännös käytettiin lyhennykseen. Laina-aika oli 30 vuotta.²³⁸

Lainaratkaisu jakoi tilan pääomakustannukset huomattavan pitkälle aikavälille ja tasapainotti siten lama-ajan vaikeuksia varsin tehokkaasti. Vuonna 1932 Tannerin maataloihin oli kiinnityksiä

838 600 markan arvosta.²³⁹

Toukokuussa 1934 Väinö Tanner osti vuonna 1922 Ollilan Isotalon maista erotetun Tuskabackan tilan Jaakko Johanssonilta (8,8 ha) 16 000 markalla.²⁴⁰

Södergård

Selissä sijaitseva Södergårdin tila oli rappiolla, kun liikemies Elis Reinhold Löfgren osti sen syksyllä 1900. Tilalla oli 7 ha viljeltyä maata. Löfgren aloitti soiden raivauksen ja työtä jatkoi hänen poikansa Oskari Kurkela. Vuoteen 1929 mennessä uutta peltoa oli raivattu 43 ha, peltopinta-ala kokonaisuudessaan oli 61,3 ha ja metsäpinta-ala 158 ha. Talossa oli 34 lehmää, nuorta karjaa 22 päättä, sonneja 2, hevosia 7 ja sikoja 26. Tilan mailla oli oma pehku-tehdas. Oskari Kurkela aloitti "Seeterkoolissa" myös sokerijuurikkaan viljelyn.²⁴¹

Tervalampi

Tervalammen kartano, vanha säteriratsutila sijaitsee Tervalammen kylässä Ojakalasta Helsingin suuntaan johtavan tien varrella. Vuosina 1877–1908 kartanon omisti hovineuvos Alexander Wilhelm Brummer, joka omisti vuodesta 1869 myös Hiiskulan kartanon sekä Husön kartanon Östersundomissa. Hänen poikansa, varatuomari Johan Vilhelm Brummer piti Tervalampea vain vuodet 1909–10, minkä jälkeen tila siirtyi Johan Arendt Adolphin omistukseen.

Tervalammen kartano siirtyi vuonna 1916 kauppaneuvos Alfred Viljasen ja hänen vaimonsa Jennyn sekä valtioneuvos Väinö Kiven sekä hänen vaimonsa Loviisan omistukseen ja edelleen Oy Tervalammelle joulukuussa 1917. Kummatkin neuvokset olivat liittyneet 5.10.1917 perustetun yhtiön osakkaiksi. Yhtiön hallituksen puheenjohtajana ja toimitusjohtajana oli Alfr. Viljanen (20 osaketta). Robert Ekman ja Väinö Kivi (18 osaketta) olivat hallituksen varsinaisia jäseniä ja varajäsenenä oli metsänhoitaja Valdemar Packalén (5 osaketta). Kauppasumma oli